

SMÅFÖRETAGS BAROMETERN

Uppsala län

Juni 2018

Ett samarbete mellan:

företagarna

Swedbank och
Sparbankerna

Innehåll

Om Småföretagsbarometern	3
<i>Nettotal och konjunkturindikatorn</i>	3
Sammanfattning av konjunkturläget i Uppsala län	4
Det ekonomiska läget och näringslivsstrukturen	5
<i>Näringslivsstrukturen Uppsala län</i>	5
Småföretagsbarometern – Uppsala län.....	7
<i>Konjunkturindikatorn</i>	7
<i>Sysselsättning</i>	10
<i>Orderingång</i>	11
<i>Tackat nej till order</i>	12
<i>Omsättning</i>	13
<i>Lönsamhetsutvecklingen</i>	14
<i>Företagens prisförväntningar</i>	14
Expansionsutsikter och hinder för expansion	15
Slutsatser	19

Om Småföretagsbarometern

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar om utvecklingen de kommande 12 månaderna. Underlaget utgörs av intervjuer med företagare som har minst en och högst 49 anställda. Det är alltså företagarnas personliga uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i den redovisade indikatorn för konjunkturen.

Småföretagsbarometern är Sveriges största konjunkturundersökning inriktad speciellt på småföretagskonjunkturen och har genomförts sedan 1985. Undersökningen omfattar 4 000 företagare inom det privata näringslivet med 1-49 anställda. Urvalet motsvarar totalt över 473 000 privata företag fördelade över hela landet. Storleken på urvalet och antalet respondenter gör att svaren kan delas upp så att vi kan mäta skillnader i konjunkturuppfattning hos Sveriges småföretag i samtliga län.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan Företagarna, Sparbankernas Riksförbund och Swedbank. Vid genomförandet av intervjuerna har Novus medverkat. Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till att öka kunskapen om och förståelsen för de små och växande företagens betydelse för den svenska ekonomin.

företagarna

Swedbank och
Sparbankerna

Nettotal och konjunkturindikatorn

För att underlätta snabba svar ställs frågorna så att de kan besvaras utan hjälp av bokföring och statistik.

- a) Ja/nej
- b) Större, oförändrad eller mindre

Småföretagsbarometerens konjunkturindikator arbetar med **nettotal** där svaren räknas om till procentandelar. Skillnaden mellan procentandelen positiva svar och procentandelen negativa svar benämns nettotal. Ett värde mindre än 0 betyder kontraktion, medan ett värde över 0 betyder expansion. Nettotalet visar alltså hur snabbt tillväxten förändras, snarare än en absolut nivå

Sedan adderas nettotalet för *sysselsättning, orderingång och omsättning*. Summan av dessa nettotal bildar småföretagens **konjunkturindikator**.

Sammanfattning av konjunkturläget i Uppsala län

- **Småföretagskonjunkturen** har utvecklats väl sedan fjolåret men länet placerar sig strax under riksgenomsnittet. Konjunkturen utvecklades positivt men utfallet blev något mindre positivt än vad företagen förväntade sig i fjolårets rapport. Förväntningarna inför de kommande 12 månaderna är mycket positiva och konjunkturindikatorn förväntas stiga som följd av höga förväntningar inom samtliga delfaktorer.
- **Sysselsättningstillväxten** har tilltagit marginellt i Uppsala sedan fjolårets mätning och ligger på en fortsatt god nivå och i linje med riksgenomsnittet. Förväntningarna på de kommande 12 månaderna är mycket positiva där företagen tror på en ökad tillväxttakt.
- **Orderingången** har ökat sedan 2017 i Uppsala län och ligger i årets mätning högre än riksgenomsnittet. Företagen tror på en fortsatt ökad tillväxttakt, men jämfört med fjolårets rapport är förväntningarna något lägre ställda.
- **Omsättningstillväxten** i Uppsala län ser i årets mätning en återhämtning jämfört med fjolårets rapport, men ligger fortsatt strax under riksgenomsnittet. Företagen tror på en mycket god utveckling där tillväxttakten förväntas öka under de kommande 12 månaderna.
- **Tillväxten av lönsamheten** i Uppsala län har ökat sedan i fjol, om än i en lägre tillväxttakt än vad företagen förväntade sig i fjolårets rapport. Förväntningarna är mycket goda för de kommande 12 månaderna.
- Företagen i Uppsala län upplever något bättre möjligheter att växa framöver än riksgenomsnittet. Av företagen i länet anser 72 procent att de har **goda utsikter att expandera** på sikt, jämfört med riksgenomsnittet på 70. Samtidigt är det nästan nio av tio företag i Uppsala län som vill växa.
- Brist på lämplig arbetskraft är fortsatt det enskilt **största tillväxthindret** som Uppsalas småföretag upplever. Så många som 32 procent av länets företag uppger nu detta som största hinder, jämfört med riksgenomsnittet på 26 procent. Höga arbetskraftskostnader och tuff konkurrens hamnar på andra och tredje plats med 16 respektive 12 procent av företagen som upplever detta som ett expansionshinder.

Det ekonomiska läget och näringslivsstrukturen

Inledningen av 2018 präglas av en fortsatt god konjunkturutveckling för de svenska småföretagen med en fortsatt vilja att anställa och expandera. En bidragande faktor är konjunkturutvecklingen i omvärlden och i Europa vilket driver på den svenska exporten. Inte minst OECD-länderna har haft en stark tillväxt i industriproduktionen under det gångna året. För första gången på drygt tio år är dessutom hela Europa i en relativt stark tillväxt samtidigt. Flera av de tidigare östeuropeiska länderna visar mycket starka ökningar av bruttonationalprodukten, BNP.

Den svenska exporten och konjunkturutvecklingen drivs också på av en svag krona. Samtidigt som den svaga kronan gynnar exportföretagen utmanas många importerande företag med fallande marginaler, i synnerhet inom detaljhandeln där möjligheterna att höja priserna ut mot konsument ofta är begränsade.

Näringslivets investeringar ökar också i takt med kapacitetsutnyttjandet. Den positiva bilden har återkommande bekräftats av en fortsatt optimism hos företagen, även om allt fler tecken tyder på att högt ställda förväntningar om konjunkturutvecklingen inte har införlivats. Allt fler företag upplever också att det är svårt att finna lämplig kompetens och bristen på arbetskraft är stor i en rad branscher. Trots detta har vi sett relativt begränsade löneökningarna och inflationen har inte stadigt nått upp till målnivån på 2 procent.

Svårigheter för växande företag att rekrytera och anställa är ett betydande tillväxthinder för småföretagen samtidigt som kostnaderna för att anställa är höga relativt våra konkurrentländer. Om kompetensförsörjningen, som det ser ut, fortsätter att dämpa företagets tillväxtmöjligheter så riskerar det leda till att konjunkturläget mattas av.¹

Förändrade amorteringsregler kombinerat med osäkerhet gällande ränteutvecklingen och bristen på lämplig arbetskraft i byggsektorn har också bidragit till att bostadsmarknaden har kylts av något, i synnerhet i storstadsregionerna. Att internationella investerare börjar bli bekymrade för den svenska bostadsmarknaden syns bland annat i värdet på kronan som har försvagats ordentligt den senaste tiden. Oro på bostadsmarknaden och en hastig inbromsning av bostadsbyggandet riskerar att få en negativ inverkan även på andra sektorer om investeringstakten hos företag och hushållen faller tillbaka.

Mycket tyder på att förväntningsbilden av konjunkturläget håller på att förändras.

Valåret 2018 riskerar att bli inledningen på en svagare konjunkturutveckling. Småföretagens vilja och möjligheter att expandera och anställa blir då än viktigare för att möta samhällsutmaningarna framöver. Oavsett konjunkturläge så är förutsägbara villkor som underlättar och stödjer företagande avgörande för företagets långsiktiga tillväxt.

Näringslivsstrukturen Uppsala län

Näringslivet i Uppsala län är diversifierat och växer starkt, med 2 500 nystartade företag varje år och en snabb ökning av antalet sysselsatta. Rankningar visar att Uppsala är en av Europas mest innovativa regioner. Växande befolkning och ökade löner skapar underlag för

¹ Samtidigt som arbetslösheten har minskat så består tudelningen på arbetsmarknaden, inte minst arbetslöshetsgapet mellan inrikes och utrikes födda. Det tycks som att den svenska arbetsmarknadsmodellen är problematisk när det handlar om att skapa nya vägar in på arbetsmarknaden. Sverige har lägst andel låglönejobb i EU och den största skillnaden i sysselsättning mellan inrikes och utrikes födda enligt OECD. Se bl.a. OECD 2010.

många nya tjänster, handel och service. I länet finns flera världsledande företag och branscher.

Information och kommunikationsteknologi är en bransch på stark uppgång i Uppsala. Traditionellt sett har den lokalt präglats av konsulttjänster mot framförallt Life Science-sektorn.

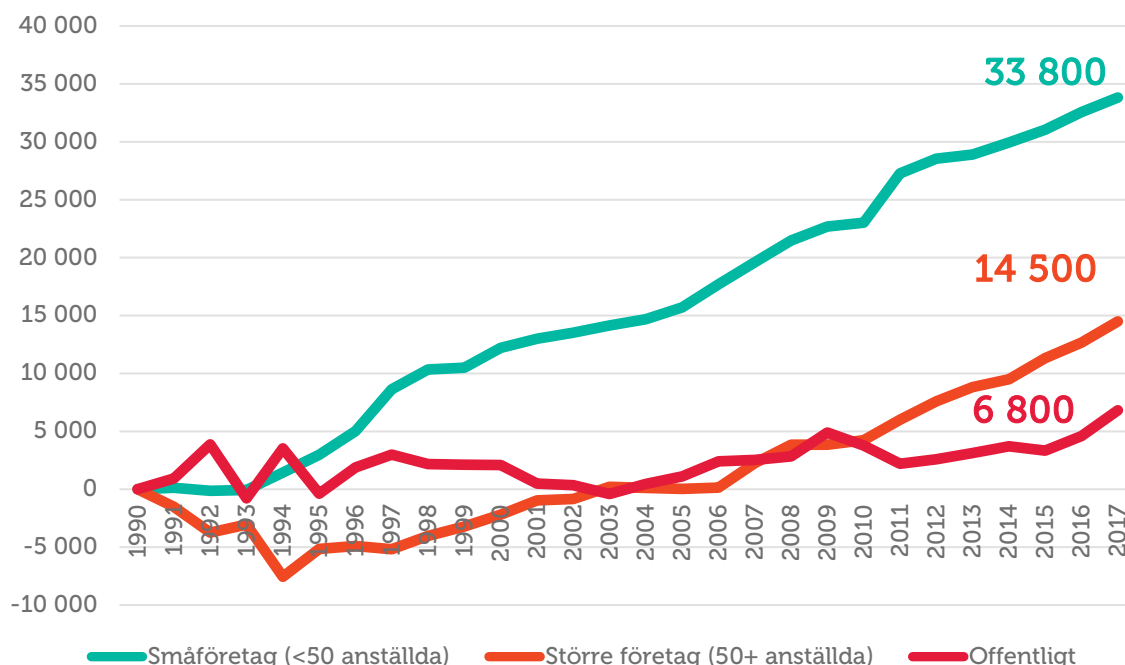
Life Science är Uppsalas största tillväxtbransch med över 5 000 anställda och en omsättning på över 20 miljarder kronor. Branschen har en lång tradition i Uppsala. Uppsala BIO är en stark samverkansorganisation som verkar för branschens tillväxt i Stockholm-Uppsalaregionen. En annan bransch på stark uppgång i Uppsala är Information och kommunikationsteknologi.

Energi- och miljöteknikbranschen har stor potential i Uppsala. Starka segment är försörjande ekosystemtjänster, reglerande och upprätthållande ekosystemtjänster, materialhanteringsbolag samt miljöteknikkonsulter.

På landsbygden finns en mängd företagare, framförallt inom de gröna näringarna, men även besöksnäring, byggbransch och företagsservice är väl representerade.

Figur 1 visar tydligt att det är de mindre, företagen med färre än tio anställda som står för huvuddelen av sysselsättningstillväxten i Uppsala län.

Figur 1 Tillväxt av jobb i Uppsala län sedan 1990 (källa: SCB)²

² Antalet företag definieras som antalet arbetsställen. Sektorn jordbruk, skogsbruk & fiske, samt juridiska former så som bostadsrättsföreningar, kommuner och dödsbon exkluderas

Småföretagsbarometern – Uppsala län

Konjunkturindikatorn

Konjunktoren beskriver den makroekonomiska utvecklingen, alltså det allmänna ekonomiska läget i en ekonomi. Framförallt omfattar begreppet arbetslöshet, inflation och tillväxt. När man talar om konjunktur brukar man tala om hög- eller lågkonjunktur beroende på konjunkturcykeln. En konjunkturcykel är vanligtvis mellan tre till åtta år.

Högkonjunktur är när näringslivet har fullt upp med att producera och leverera varor eller tjänster. Det betyder att arbetslösheten är låg och att investeringarna ökar.

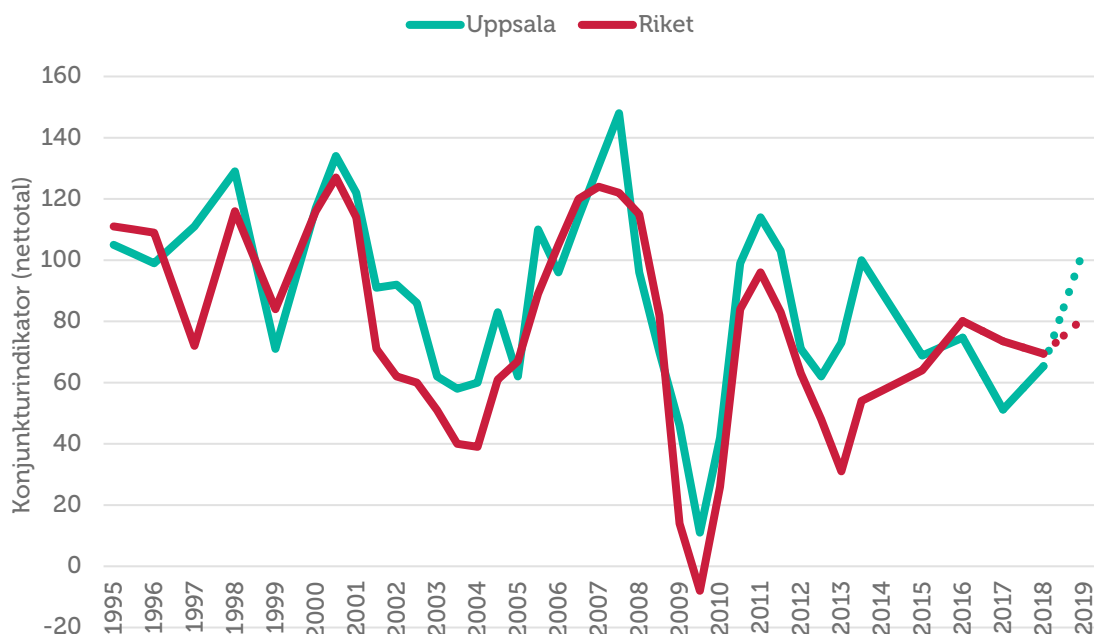
Lågkonjunktur är när efterfrågan på varor och tjänster är mindre än det som produceras. När företagen upplever minskad efterfråga på varor eller tjänster, kan de tvingas dra ner på personal och avstå nyinvesteringar. Det betyder att arbetslösheten ökar och investeringar minskar.

I Småföretagsbarometern redovisar vi Uppsala läns utveckling vad gäller sysselsättning, orderingång och omsättning för att få en bild över konjunkturläget i länet. Genom att addera nettotalen för dessa tre faktorer får vi konjunkturindikatorn för småföretagen i länet.

Konjunkturindikatorn för Uppsala län är i årets Småföretagsbarometer 65, jämfört med rikets indikator på 69. Historiskt har Uppsalas utveckling varit i linje med riksgenomsnittet och sedan fjolårets kraftiga försvagning i konjunktoren, som placerade länet betydligt lägre än riksgenomsnittet, ser länet i årets mätning en återhämtning. I fjol var den sammanlagda konjunkturindikatorn 51. Trots den goda konjunkturutvecklingen i länet blev utfallet långt lägre än vad företagen förväntade sig i fjolårets rapport. Företagen trodde då att den sammanlagda konjunkturindikatorn skulle nå en mycket hög nivå, till ett nettotal på 114.

Förväntningarna inför de kommande 12 månaderna är fortsatt mycket positiva och konjunkturindikatorn förväntas stiga till 104 som följd av höga förväntningar inom samtliga delfaktorer.

Figur 2 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (netttotal) i Uppsala län och riket 1995-2018

Thomas Byström *Regionchef Företagarna*

Även om Uppsala ligger något under rikssnittet i årets undersökning så har man gjort en återhämtning gentemot fjolårets nedgång. Orderutvecklingen för länets småföretag har ökat, så har även omsättnings samt lönsamhetsutvecklingen gjort.

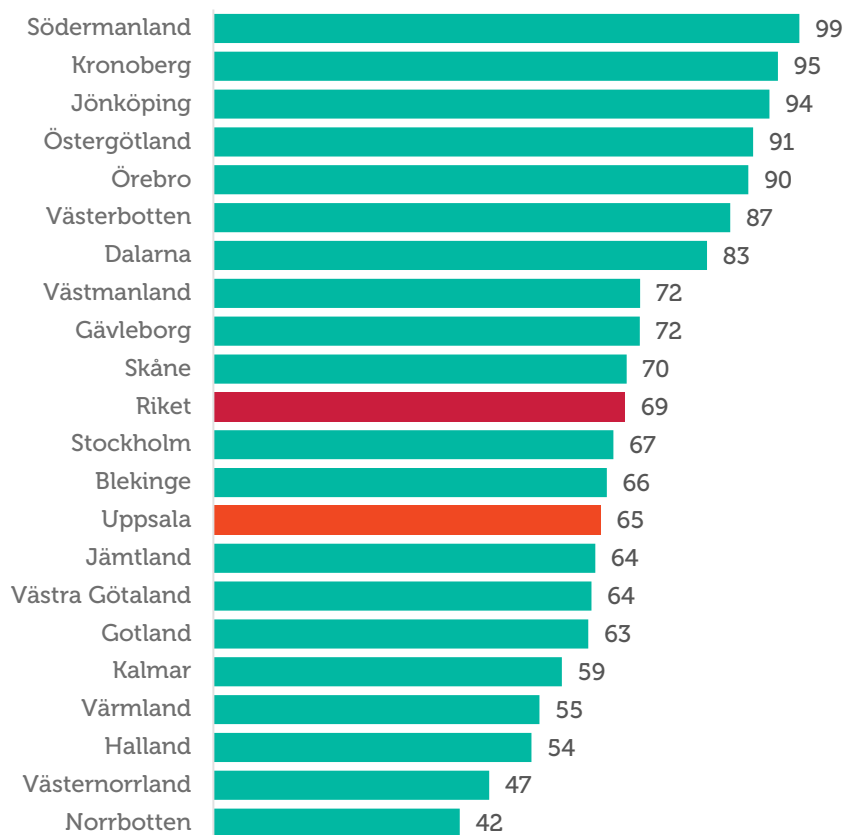
Utmaningarna för en så stark tillväxtregion som Uppsala när det gäller företagsklimat är att företag och deras frågor kan komma i skymundan av all fokusering på bostadsbyggande.

Det största tillväxthindren är, precis som i dom flesta andra regioner, svårigheten att hitta lämplig arbetskraft och höga arbetskraftskostnader gör att många företag tvekar att anställa. Även politisk oförutsägbarhet har stor påverkan på ett företagsklimat.

72% av länets företag anser att man har goda utsikter för expander på sikt. Det viktigaste för att hjälpa dessa företag med deras tillväxt, är att säkra och underlätta för småföretagen när det gäller matchning mellan företagets kompetensbehov och jobbsökande samt att utbildningar svarar mot företagen behov. Samt se över de höga arbetskraftskostnaderna som företagen upplever.

Att tillväxten varierar i hela landet liksom att utvecklingen varierar mellan länen är rimligt då varje län har olika näringslivsförutsättningar. Detta bekräftas av figur 3 som visar utvecklingen för varje län i förhållande till riksgenomsnittet.

Figur 3 Länsfördelning runt riksgenomsnittet av sammanlagd konjunkturindikator (nettotal) 2018

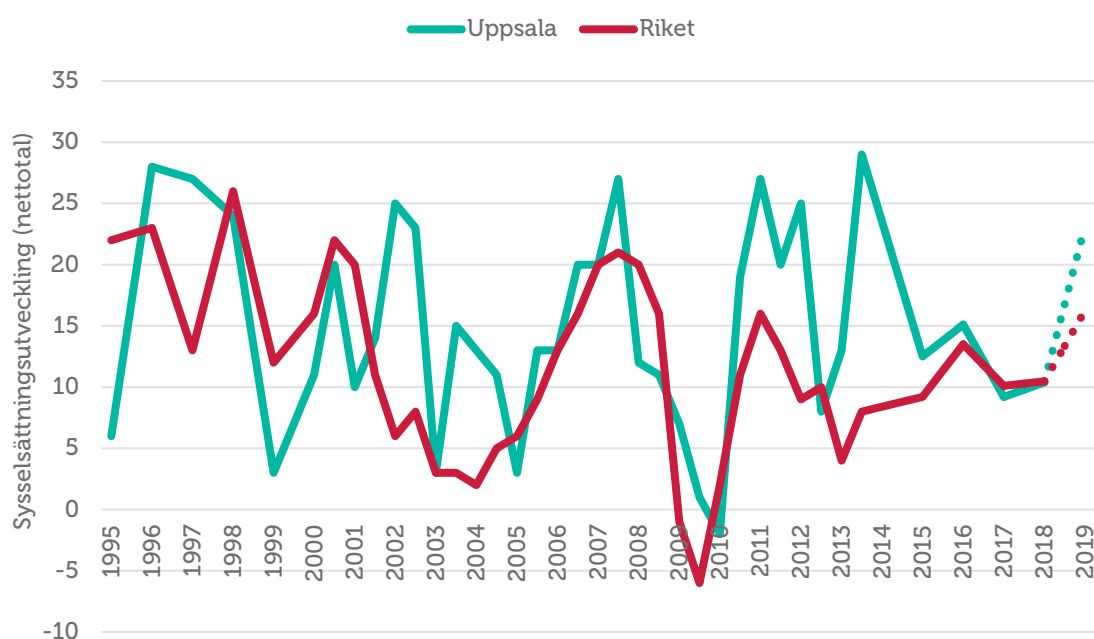
Sysselsättning

Sysselsättning mäter hur många som har jobb. Att vara i arbete kan vara som anställd, egen företagare eller att på annat sätt arbeta heltid eller deltid. Ett netttotal över noll betyder att andelen företag som ökat sysselsättningen är större än andelen företag som minskat sysselsättningen. Det innebär alltså att sysselsättningen totalt sett ökar i landets småföretag.

Sysselsättningsstillväxten har tilltagit marginellt i Uppsala sedan fjolårets mätning och ligger på en fortsatt god nivå. I likhet med riksgenomsnittet trodde företagen i länet på en kraftig ökning i sysselsättningsens tillväxttakt, men utfallet blev tämligen oförändrat. Detta beror sannolikt på att företagen haft svårt att hitta personal med den kompetens som efterfrågats.

Var femte företag har ökat antalet anställda medan 10 procent har minskat personalstyrkan de senaste 12 månaderna. Detta ger ett sammanvägt netttotal för sysselsättningsstillväxten på 10, vilket är i nivå med riksgenomsnittet. Förväntningarna på de kommande 12 månaderna är mycket positiva där 26 procent av företagen i Uppsala län förväntas öka antalet anställda medan endast 3 procent räknar med en minskad personalstyrka. Nettotalet förväntas således bli 23,. I riket förväntas nettotalet landa på 16.

Figur 4 Sysselsättningsutvecklingen (netttotal) i Uppsala län och riket 1995-2018

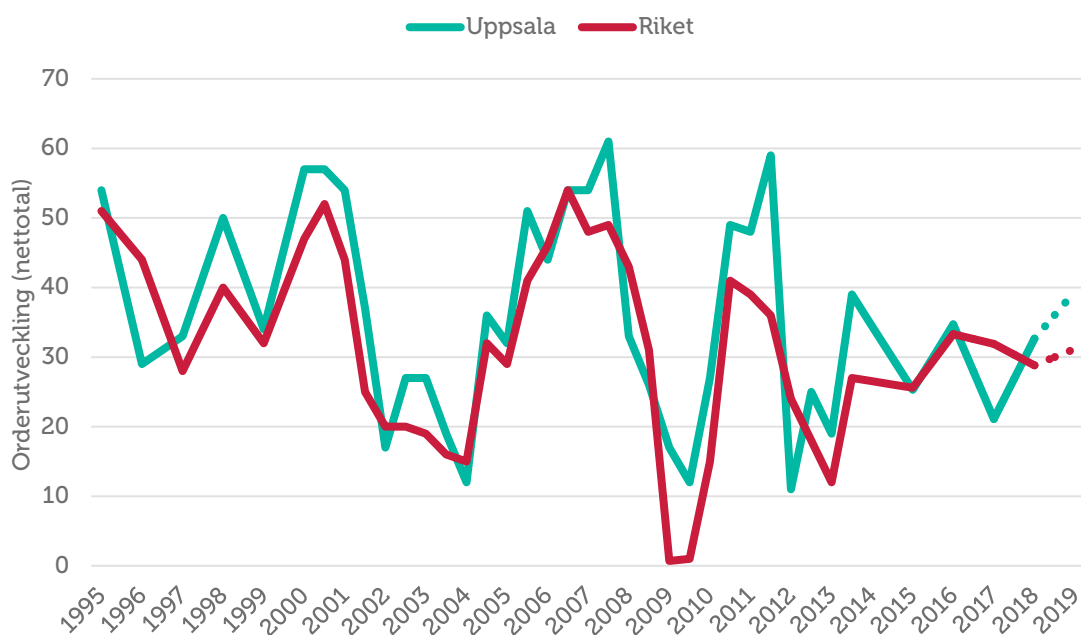
Orderingång

Med **orderingång** menas vanligtvis de beställningar som erhållits under en viss period. Eftersom själva antalet beställningar inte är särskilt informativt mäts orderingång som hur det totala värdet avseende orderingången, eller antal uppdrag, förändrats under tidsperioden.

Orderutvecklingen för länets småföretag har ökat sedan 2017 i Uppsala län. Sammantaget i länet är det 46 procent av småföretagen som uppger en ökad orderingång, medan 13 procent anger en vikande, vilket ger ett nettotal på 33 under de senaste 12 månaderna. Detta är högre än rikssnittet på 29 och fjolårets totala orderingång på nettotalet 21.

Av länets företag förväntar sig 44 procent en ökning i orderingången under de kommande tolv månaderna medan endast 5 procent förväntar en minskning, vilket ger ett förväntat nettotal på 39.

Figur 5 Orderutveckling (netttotal) i Uppsala län och riket 1995-2018

Tackat nej till order

Konjunkturläget såväl i Uppsala län som Sverige i stort är gott och en hög ordergång är positivt i de allra flesta fall. Men nu när många företag i länet nått sitt kapacitetstak är det inte ovanligt att företag tvingas tacka nej till beställningar. Hela 44 procent av företagen i länet har tvingats tacka nej till order. Det är en högre andel än riksgenomsnittet på 42 procent.

Precis som för övriga Sverige är den främsta anledningen till att företagen tackat nej till order en konsekvens av att de redan har mer att göra än vad de hinner med. I Uppsala län uppger 45 procent av företagen detta som främsta anledning, jämfört med riksgenomsnittet på 49 procent. För länet är detta en lägre andel än i fjol, men istället ser vi att andelen företag som tackat nej till order på grund av arbetskraftsbrist ökat dramatiskt från fjolårets 11 procent till 26 procent i årets mätning. Motsvarande andel för riksgenomsnittet är 18 procent. Som vi kommer att redogöra för senare i texten upplever en stor andel företag i länet kompetensbrist som främsta tillväxthinder, vilket kan förklara varför arbetskraftsbristen i form av exempelvis kompetens- och matchningsproblematik upplevs som större i år än för ett år sedan.

Vidare är det 13 procent som anger ”annan anledning” som skäl till att tacka nej till order, vilket kan vara av strategiska skäl eller brist på vara eller material.

Resultaten visar att företagen särskilt behöver möta kapacitets- och arbetskraftsbristen för att upprätthålla den goda konjunkturutvecklingen och nå fortsatta framgångar i skapa jobb och välfärd.

Figur 6 Tackat nej till order

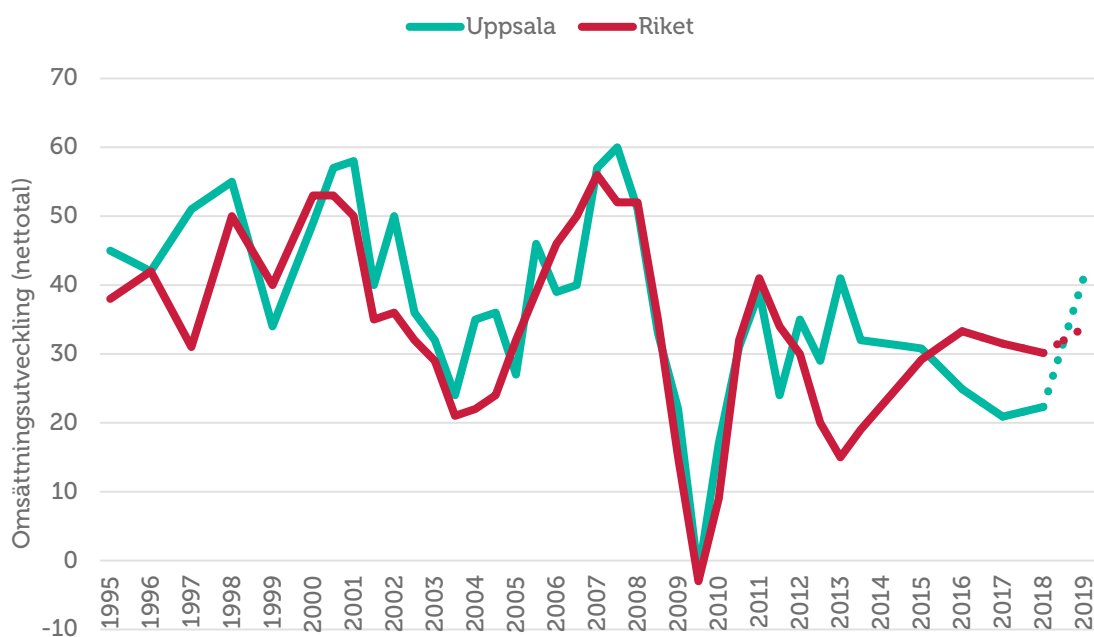
Omsättning

Ett företags **omsättning** är likvärdigt med dess sammanlagda intäkter från sålda varor och utförda tjänster under en viss period. Förändringar i omsättningen jämfört med föregående period används ofta för att indikera företagets tillväxt.

Omsättningstillväxten i Uppsala län har avtagit kontinuerligt sedan år 2014, men ser i årets mätning en återhämtning jämfört med fjolårets rapport. Av företagen i länet har 42 procent sett en ökad omsättning under året som gått samtidigt som var femte företag upplevt en minskad omsättning under samma period. Det sammanvägda nettotalet blir således 22, jämfört med fjolårets nettotal 21. Uppsala län ligger fortsatt under riksgenomsnittet som i år är på nettotalet 30.

Förväntningarna på de kommande 12 månaderna är mycket goda där 51 procent av Uppsala läns företag förväntar en ökad omsättning och endast 10 procent förväntar sig en minskning, vilket ger en total omsättningstillväxt på nettotalet 41.

Figur 7 Omsättningsutveckling (netttotal) i Uppsala län och riket 1995-2018

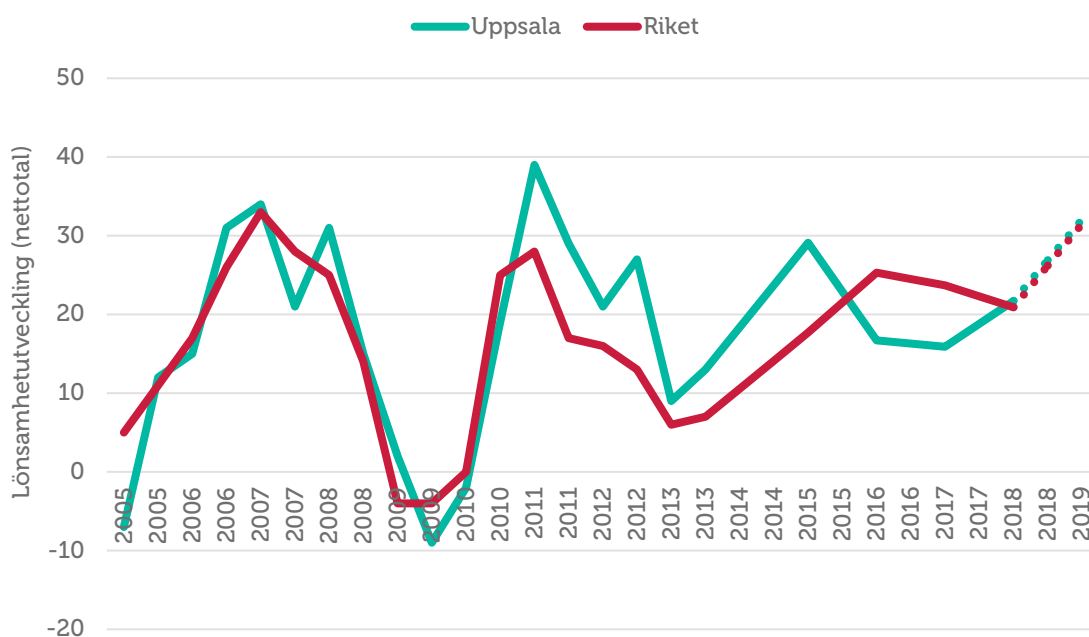

Lönsamhetsutvecklingen

Företagens möjligheter till att växa genom investeringar och nyanställningar är delvis hänförlig till lönsamhetsutvecklingen. De tämligen dramatiska rörelserna i lönsamheten avspeglar framförallt hur småföretagen påverkas av den internationella konjunkturen men också av svängningar i den inhemska ekonomin. I förra årets Småföretagsbarometer förutspådde företagarna att lönsamhetsutvecklingen skulle nå historiska rekordnivåer. Nettotalet förväntades landa på 39. Även om vi ser en god utveckling blev utfallet inte så högt som företagen förväntade sig. Tillväxten av lönsamheten i Uppsala län motsvarar i år ett nettotal på 22, jämfört med fjolårets 16. Lönsamheten har ökat hos 38 procent av länets företag och 16 procent av företagen har upplevt en försämrad lönsamhet under de senaste 12 månaderna.

Prognosen framöver är att 46 procent av företagen förväntar en förbättrad lönsamhet medan 14 procent förväntar sig en försämrad lönsamhet. Således blir förväntningarna för företagens lönsamhetstillväxt ett nettotal på 32.

Figur 8 Lönsamhetsutveckling (netttotal) i Uppsala län och riket 2005-2018

Företagens prisförväntningar

Företagens planer på eventuella prisförändringar ligger på likartade nivåer som förra året. I länet förväntar sig 42 procent av företagen kunna höja sina försäljningspriser under de kommande 12 månaderna och 9 procent förväntar sig minskade försäljningspriser.

Expansionsutsikter och hinder för expansion

Företagen i Uppsala län upplever något bättre möjligheter att växa framöver än riksgenomsnittet. Av företagen i länet anser 72 procent att de har goda utsikter att expandera på sikt, jämfört med riksgenomsnittet på 70. Samtidigt är det 9 av 10 företag i Uppsala län som vill växa.

Brist på lämplig arbetskraft är fortsatt det enskilt största tillväxthindret som länets småföretag upplever. Motsvarande andel för riksgenomsnittet är 26 procent. Det finns flera orsaker till rekryteringsvårigheterna. Men i dagens konjunkturläge är det inte framför allt för höga lönekrav eller kostnaden för att anställa som skapar de största problemen. De största utmaningarna ligger i matchningen. Företagen hittar inte personer med rätt utbildning och erfarenhet.

Tuff konkurrens är ett betydande hinder för företagen i Uppsala län med 12 procent av företagen som upplever detta som största expansionshinder. I årets Småföretagsbarometer har vi bitt företagen specificera vilken typ av konkurrens de upplever. Tittar vi på svaren som är angivna för riket som helhet svarar vart tredje företag, som uppgett att de upplever tuff konkurrens som ett tillväxthinder, att konkurrensen kommer från nya försäljningskanaler. Detta är sannolikt en konkurrens som även företagen i Uppsala län upplever. I figur 12 ser vi att företagen i länet bedömer just nya försäljningskanaler som viktigt för företagets tillväxt.

Höga arbetskraftskostnader ses som ett större tillväxthinder för företagare i länet än för riksgenomsnittet. Skatter och kostnader för arbetskraft, inklusive socialavgifter tillhör de stora kostnadsposterna för många företag och påverkar direkt lönsamheten och risken med

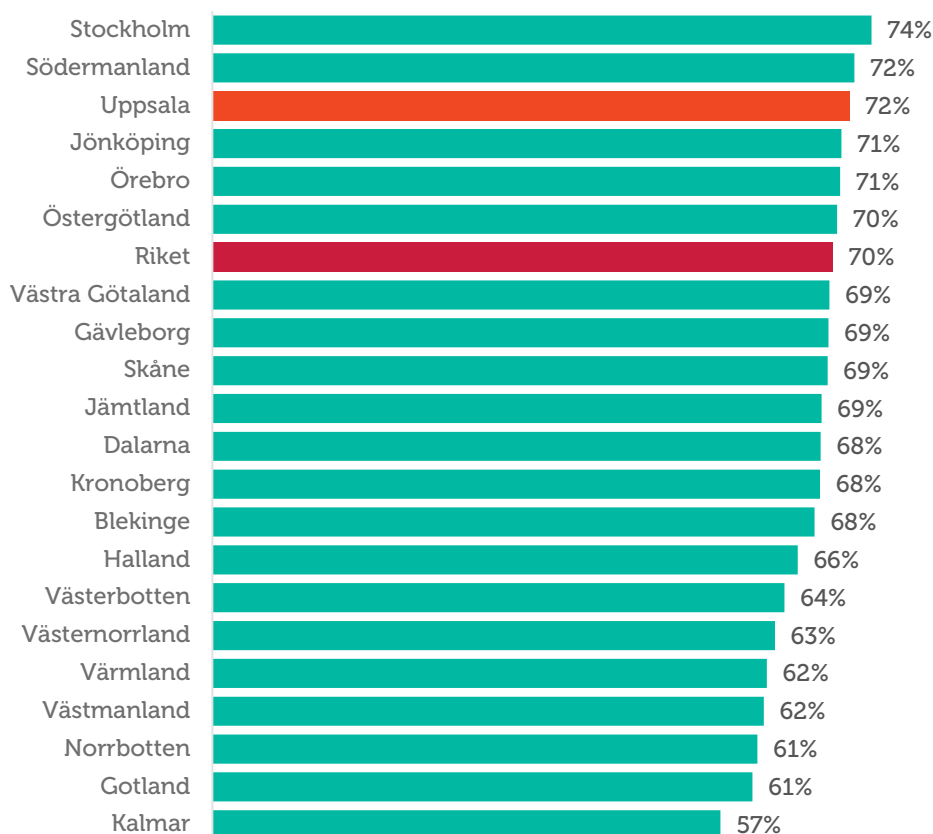
Daniel Persson, Biträdande Kontorschef Swedbank Uppland

Det vi ser i undersökningen stämmer väl överens med de signaler vi får när vi träffar våra företagskunder. Uppsala län har en snabb befolkningstillväxt vilket ökar service- och tjänstesektorn. Uppsala är också en betydande kunskapsregion med stark FoU och goda möjligheter till ökad tillväxt inom framförallt Life Science, miljö och energi. Det finns många bra exempel på aktiviteter som skapar bra förutsättningar för fortsatt tillväxt i länet. Vi har Green Innovation Park vid Ultuna, en science-park med fokus på den gröna näringen som stod klar för ett par år sedan. Nyligen invigdes nybyggda "Hubben" som ligger vid Uppsala Science Park. Där sitter flertalet av Uppsalas innovationsstödande organisationer samlade som UIC (Uppsala Innovation Centre) vilka under våren rankades som är en av världens främsta företagsinkubatorer med universitetskoppling, STUNS, UUI (Uppsala Universitet Innovation) m.fl.

att driva företag. För att småföretagen ska kunna upprätthålla sin roll som jobb- och välfärdsskapare krävs incitament för att ta detta risktagande.

Politisk oförutsägbarhet upplevs i högre grad än i fjol som ett tillväxthinder. Politisk stabilitet gynnar entreprenörskap och företagens möjligheter för expansion.

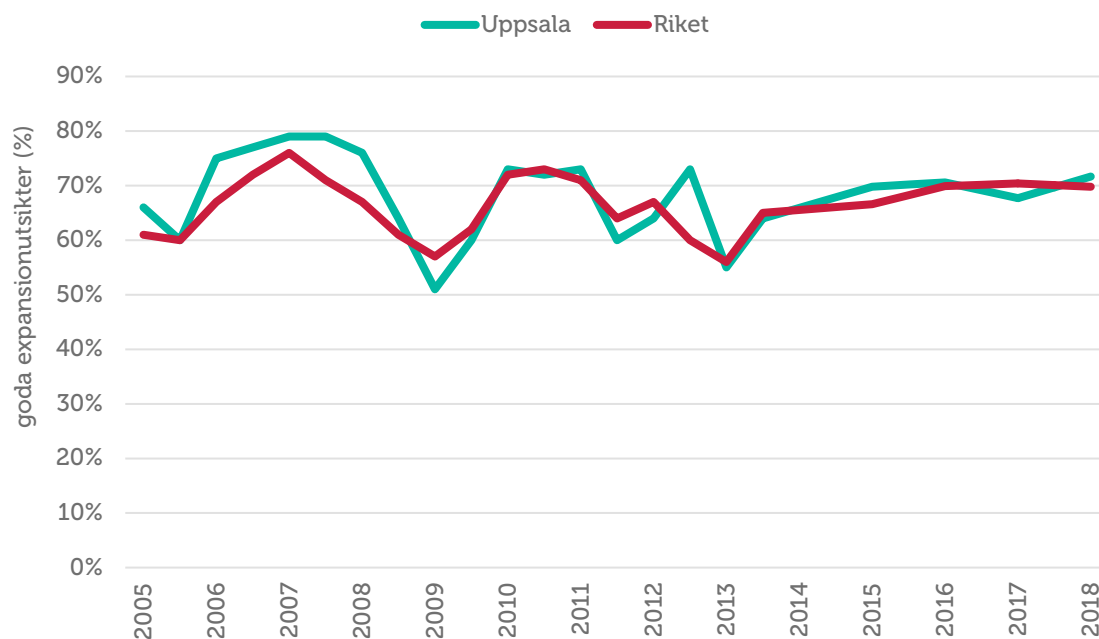
Figur 9 Företagens expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) per län och i riket 2018

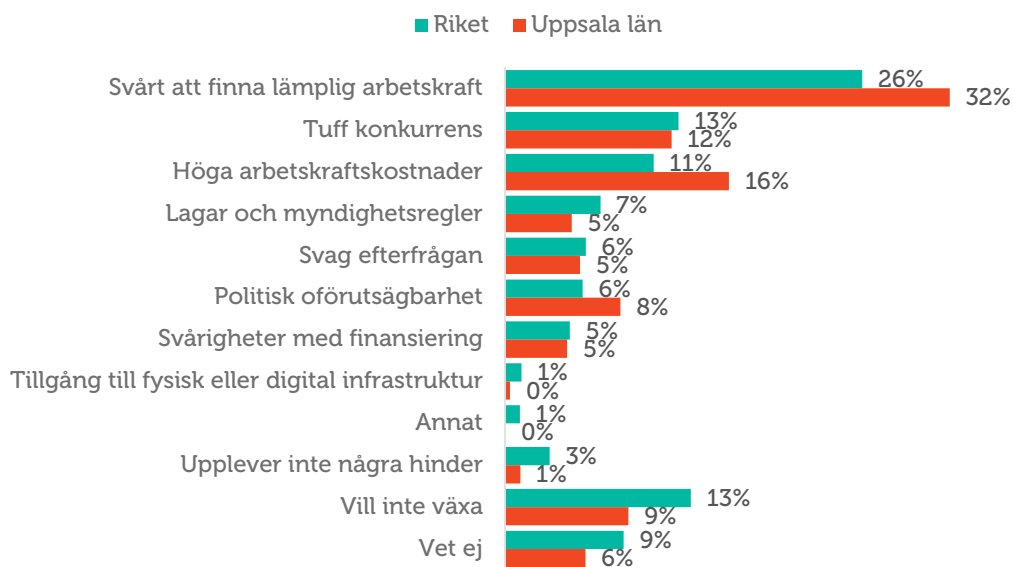
Anna Molin **Temakonsult AB**

För att få ett så gynnsamt företagsklimat som möjligt i Uppsala och skapa goda förutsättningar för företag att växa krävs det att klyftan mellan kommunen och företagen minskar. Den upplevda servicenivån från kommunen gentemot företagaren har förbättrats men är långt ifrån där den bör vara. Regelkrångel och långa väntetider är vardagsmat för företagaren som behöver lägga sin tid på administration istället för att utveckla och bygga upp företaget. För att Uppsala ska få ett starkt näringsliv med växande och konkurrenskraftiga företag behöver ett blocköverskridande arbete prioriteras då det är svängningar kring regler och skatter som skapar osäkra förutsättningar för företagande.

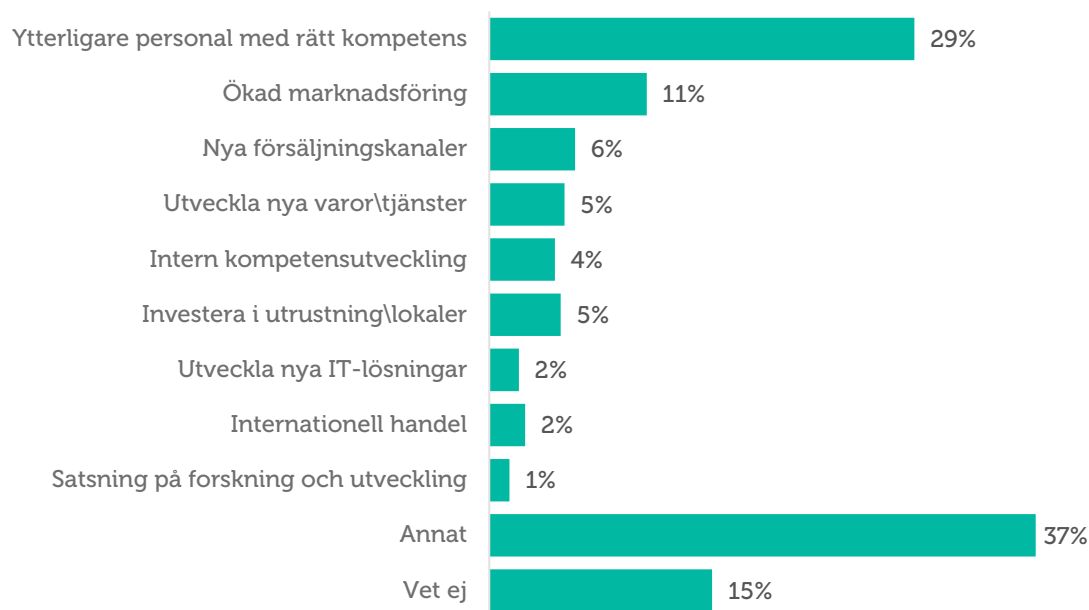
Figur 10 Expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) i Uppsala län och riket 2005-2018

Figur 11 Tillväxthinder enligt företagen i Uppsala län och i riket 2018 (procent)

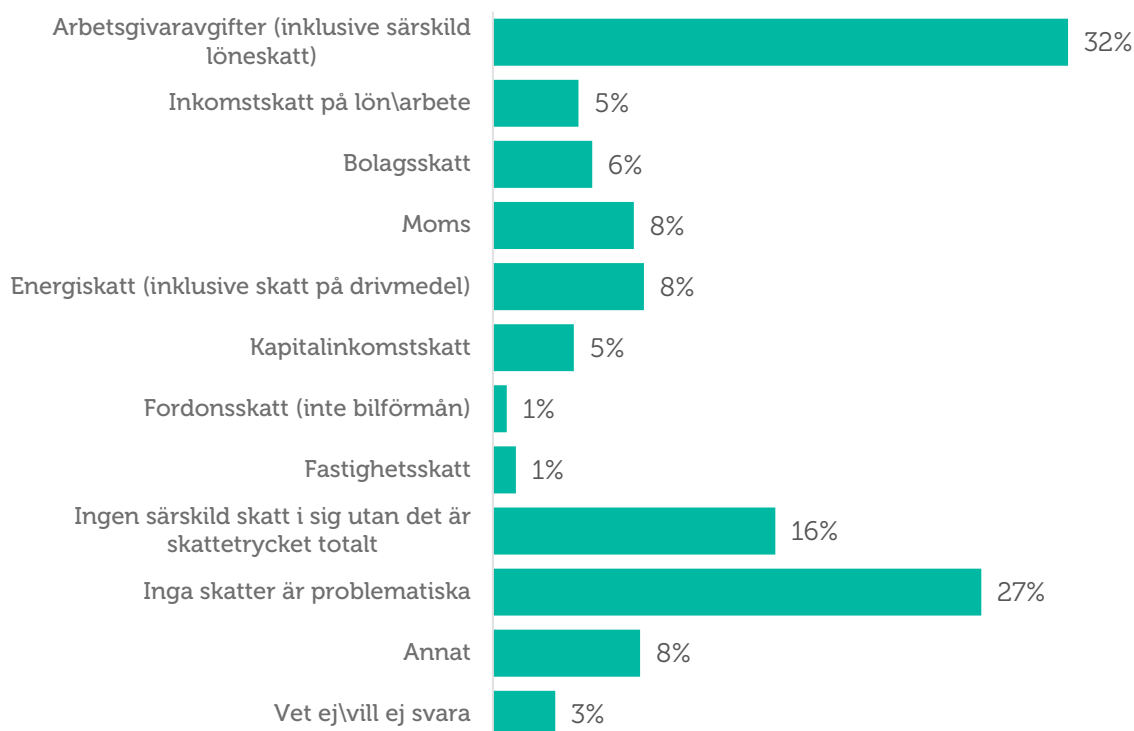

Figur 12 Vilka faktorer bedömer ni som viktiga för att företaget ska kunna växa?

Tittar vi specifikt på skatteområdet (Figur 13) ser vi att det framförallt är arbetsgivaravgifterna som upplevs som ett hinder för att utveckla företaget. Till detta kommer också moms samt energiskatt. Dessa skatter anses dock i mindre grad utgöra ett hinder för tillväxten i företaget. Omkring var fjärde företag anser inte att skatter utgör ett hinder för utvecklingen av företaget.

Figur 13 Om det finns skatter som du upplever utgör hinder för er att driva ert företag på önskat sätt, vilka skatter anser ni det i så fall vara?

Slutsatser

Den svenska konjunkturen har fortsatt att utvecklas väl under det senaste året. Framförallt företagen i tillverknings- och exportsektorn upplever en fortsatt god konjunktur. Men nu finns tydliga tecken på att toppen kan ha passerats. För andra året i rad sjunker den samlade konjunkturindikatorn och den ligger nu under det historiska genomsnittet på netttotal 69 jämfört med historiska genomsnittet på 76. Företagen har också reviderat sina förväntningar och ser nu mindre positivt på utvecklingen framöver. Framförallt har förväntningarna på orderingången fallit tillbaka.

Historiskt har Uppsalas utveckling varit i linje med riksgenomsnittet och sedan fjolårets kraftiga försvagning i konjunkturen, som placerade länet betydligt lägre än riksgenomsnittet, ser länet i årets mätning en återhämtning. Trots den goda konjunkturutvecklingen i länet blev utfallet lägre än vad företagen förväntade sig i fjolårets rapport.

De främsta hindren för företagens tillväxt är svårigheterna med att hitta lämplig kompetens och tuff konkurrens från exempelvis nya försäljningskanaler. Många företag upplever att det är svårt att hinna med och i Uppsala har fyra av tio företag tackat nej till order under det senaste året. De främsta skälen till varför företagen tackat nej till order är kapacitetsbrist och svårigheterna med att hitta arbetskraft med rätt kompetens.

Trots detta ser hela sju av tio företag goda möjligheter att expandera. Årets Småföretagsbarometer visar också att företagen räknar med fortsatt god lönsamhet. Frågan är bara om företagens tillväxtplaner kommer att kunna realiseras. Det näringspolitiska arbetet bör därför under det närmaste året fokuseras på att åtgärda matchningsproblemen på den svenska arbetsmarknaden. Reformerna som sänker trösklarna för att anställa behövs också för en mer inkluderande arbetsmarknad på sikt.

Konjunkturutvecklingen i omvärlden fortsätter att bidra positivt till den svenska tillväxten, men det finns också en betydande oro vilket också avspeglar sig i en svag krona. Till detta kommer också det inhemska parlamentariska läget, vilket medför en politisk oförutsägbarhet som kommer att bestå in i nästa mandatperiod. Arbetsmarknadsåtgärder, skatter och andra för konkurrenskraften viktiga frågor riskerar att hamna i långbänk med risk att nyinvesteringar och anställningar skjuts på framtiden.

Goda tillväxtförutsättningar för Sveriges småföretag oavsett i vilken bransch eller var i landet de befinner sig är avgörande för välbefindandet. Även om svensk tillväxt fortfarande är stark finns det områden där reformer skulle ha stor betydelse.

Säkra småföretagens tillgång till kompetens

Svenska småföretags svårigheter med att hitta arbetskraft med rätt kompetens har blivit allt mer akuta. Kvaliteten på det svenska utbildningssystemet måste höjas på alla nivåer och bli mer anpassat efter arbetsmarknadens efterfrågan.

Sänk kostnaden för att anställa och underlätta rekrytering

Många företag upplever att kostnaderna för att anställa är för höga. Fler vägar in i arbetslivet behövs för de grupper som idag står utanför arbetsmarknaden.

Ta ner trösklarna för att starta företag

Många svenskar funderar på att starta företag men det är betydligt färre som tar steget. Fler skulle våga förverkliga sina affärsidéer om balansen mellan risk och avkastning förbättrades. Att till exempel utveckla och anpassa trygghetssystemen för företagare skulle kunna ha en avgörande betydelse.